

52 ГОДИНИ ВЕЛИКИ ПОБЕДИ НА СОЦИАЛИЗМА

ПРОЛЕТАРИИ ОТ ВСИЧКИ СТРАНИ, СЪЕДИНЯВАЙТЕ СЕ!

Борба

ВЕЛИКО ТЪРНОВО
БРОЙ 134 (2676), ГОД. XXVII

ЧЕТВЪРТЪК, 6 НОЕМВРИ 1969 г.
ЦЕНА 2 СТ.

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОНС И ОК НА ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ

Светъл ден за Овча могила

Открити са керамичен завод, читалищна сграда и кооперативен дом ★ Реч на другаря Пенчо Кубадински

В навечерието на годишнината на Великия октомври трудовете хора от с. Овча могила преживяха радостни минути. Денят 5 ноември ще остане паметен за това будно село, чието население активно участва в антифашистката борба и преди 29 години в условията на буржоазна власт създаде кооперативно стопанство, което нарече „Пробив“.

В този слънчев ноемврийски ден бяха открити керамичен завод, нова сграда на читалище „Съзнателност“ и кооперативен дом.

В двора на празнично украсения завод се състоя възбуждащо празненство. Скъпи гости на селото бяха членът на Политбюро на ЦК на БКП, зам.-председател на Министерския съвет и министър на строежите и архитектурата Пенчо Кубадински, зав. отдел „Планово-икономически“ на ЦК на БКП Сава Дълбоков, членът на Централната контролно-ревизионна комисия на БКП Петър Панайотов, генералният директор на ДСО „Строителна керамика и ефективни материали“ инж. Яко Лазаров, председател на изпълкома на Окръжния народен съвет Димитър Тужаров, секретарите на Окръжния комитет на БКП Никола Кушев и Панчо Иванов, гости от София, Велико Търново, Свищов и съседните села.

Тържествено прозвучаха химните на Народна република България и на Съветския съюз. Тържеството откри Панчо Иванов, който изказа сърдечна благодарност на ЦК на БКП за проявените грижи за бурното икономическо развитие на Великотърновски окръг, израз на което е днешното откриване на завода.

Доклад за значението и изграждането на завода изнесе др. Димитър Кърджиев, директорът на Държавни керамични заводи „Бъдеще“ — село Бутово. Той посочи, че проектирането на завода се извърши от проектантски институт „Завод-проект“ при тясното сътрудничество на фирмата „Мурандо-Импиант“ — Италия, от която е и

основната част от оборудването. Част от оборудването е от Съветския съюз, България и др. Годишният капацитет е 30 милиона тухли, 20 милиона керемиди и 1 милион капаци.

Посрещнат с ръкопляскания, пламенна реч произнесе другарят Пенчо Кубадински.

— Трудещите се у нас — ка за той — посрещат 52-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция с нови успехи. Политиката на нашата Партия за всестрани развитие на българското село намира прояви в изграждането на промишлени предприятия в републиката. Ние после доволно осигурихме бързо развитие на строителната промишленост, изградихме високопроизводителни заводи, все по-добре задоволяваме нуждите на строителния фронт у нас. Сега почти половината от керамичните предприятия у нас работят целогодишно, а не сезонно, а за суровина се използват мергелни глинни, годни за селското стопанство.

По-нататък др. Кубадински проследя големите завоевания на родината, постигнати особено след Априлския пленум на ЦК на БКП, когато в строя влязоха най-важните обекти на металургията, химията, машиностроенето, енергетиката и др. В социалистическа България се откриват все по-големи простори за изява на гения на народа, творчеството на нашите строители, техници и инженери. Смела програма за действие в това направление са решенията на Септемврийския пленум на ЦК на Партията, докладът на др. Тодор Живков и неговата реч пред Осмия пленум на Комсомола.

Другарят Сава Дълбоков прочете указ № 1343 на Народното събрание за награждаване на отличили се строители, монтажници, проектанти и инвеститори в изграждането на керамичния завод. (Имената на наградените ще публикуваме в следващия брой).

Настъпна тържествена миг. Официалните лица се отправиха към

главния вход на завода, където др. П. Кубадински преряза трицветната лента с пожелание „Да ни е честит новият завод и да не е последен!“. После по стар народен обичай ливна бистра вода... Гостите разгледаха просторните сгради, съоръжени с най-модерна техника.

Сетне тържеството се изнесе на селския мегдан, където Сава Дълбоков откри новата читалищна сграда с възгласа „Да е честна новата сграда на нашето културно огнище“. А др. Димитър Тужаров откри новия кооперативен дом, като пожела да се дооформи центърът на селото с нови обществени сгради. Сетне тържеството се пренесе в новия читалищен дом, където беше чествувана 70-годишнината от основаването на читалището. Другарят Димитър Тужаров връчи орден „Народна република“ II степен на др. Игнат Дълбоков, доскорошен председател на Общинския народен съвет, за дългогодишна обществено-политическа дейност.

Този незабравим ден за с. Овча могила завърши с богата литературно-музикална програма в новия читалищен салон и с на родни хора на новия площад.

Илия МАНЕВ

Михаил МАНОЛОВ

ВЕЛИЧИЕТО НА ОКТОМВРИ СНОЩНОТО ТЪРЖЕСТВЕНО СЪБРАНИЕ ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Отново салонът на Дома на народната армия е препълнен с множество на млади и стари — работници, служещи, военнослужещи, студенти, ученици. Те са дошли за тържественото събрание, посветено на 52-та годишнина от Великата октомврийска социалистическа революция. Скъпи гости тука са секретарите на Окръжния комитет на БКП Никола Кушев, Панчо Иванов, и Димитър Петров, председател на Окръжното ръководство на БЗНС Петко Кожухаров, първият зам.-председател на Окръжния народен съвет д-р Пенчо Невелов, секретар на Окръжния комитет на Отечествения фронт Ненко Цанков, първият секретар на Градския комитет на БКП Николай Цонев, председател на Градския народен съвет инж. Недялко Калпачиев, пребиваващата в окръжна делегация на Ленинския комсомол от Полтавска област и група съветски туристи от Киев.

Тържествено звучат химните на Народна република България и Съветския съюз. На сцената в диплите на червени знамена се откроява портретът на вожда на световния пролетариат, вожда на революцията Владимир Илич Ленин.

Ръководещият събранията Петър Яламов — секретар на Градския комитет на БКП във Велико Търново, дава дума за секретаря на Окръжния комитет на БКП Димитър Петров. Той говори за великото дело на руския пролетариат, за първата в света победна социалистическа революция. Под ръководството на Ленин — организатор и вдъхновител на революцията, мъдрец на епохата, чиято 100-годишнина от рождението ще чествуваме само след 5 месеца — през съдбовния октомври на 1917 г. партията на болшевиките направи исторически пробив в капитализма, откри за света път към бъдещето.

Ние сме горди, че в първия гигантски двубой на пролетариата, в битката за утвърждаване на съветската власт са участвали и над 15 хиляди български. Великото дело на Октомври.

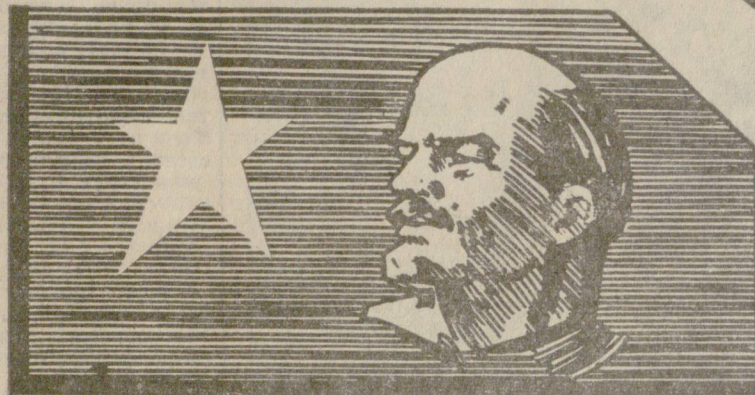
Комсомолска делегация от Полтава

Вчера във Велико Търново пристигна представителна делегация на Областния комитет на Ленинския комсомол в Полтава. Тя се предвожда от секретаря на Областния комитет Александар Александровна Юркова. В състава на делегацията са включени Григорий Иванович Хурса, директор на средно училище от Карловски район, Наталия Александровна Хоришман, секретар на комсомолската организация в педагогическия техникум в Кременчуг, Валерий Павлович Глухотен, инженер в завода за химическо машиностроене в Полтава.

Скъпите гости бяха сърдечно посрещнати от първия секретар

ОРЛИН
ОРЛИНОВ

Осважда

СССР

ОРЛИН
ОРЛИНОВ

...Ти трябва всичко да можеш.
Ти трябва всичко да имаш:
танкове и ракети,
свръхзвукови самолети,
гениални физици, гениални поети,
мозъци електронни,
микроролупроводници,
станове многогтонни,
океански атомни подводници,
черна металургия,
пещи доменни,
излюбваща драматургия,
хидроцентрали огромни...
Ти си „виновен“ за всичко:
че имаш още сламени хати,
че нямаш в изобилие
червени домати,
че не си в крак с парижката мода,
виновен си даже за моята ода.
Боже господи!
Матушка мила!
Кажки

откъде

си взимаш богатирската сила?

Упрекът да посрещаш с ласка,
ударът — с удар,
угрозата — с нахлузена каска?
Ти трябва всичко да можеш.
Ти трябва всичко да имаш:
нефт,

злато

и диаманти,
взводни командири,
маршали — таланти.

Ти трябва революцията да не спиращ.
Ти трябва будния син да разбираш,
а за да може
спасеният

от твоя солдат да се чуерни —

търпение, спокойствие в сибирски размери.

А знаят ли тия
нови пророчи и вехти витни,
че ако речеш
своите отворени вени да спреш
само месец,
само година,
само една петилетка —
и ти,

като старата Белгия,
със сапунена пияна своите черни асфалти ще четкаш?

А знаят ли тия
нови пророчи и вехти витни,
че ако ги няма твоите дула,
че ако ги няма твоите крила,
че ако ги няма твоите площадки,
разговорите с тях
ще са страшни
и кратки?
Един е пътя.

Два пътя —

няма!

И нека ни хулят.

Нека се пенят.

Такъв е законът на нашите дни:

който на теб,

СССР,

измени —

той на великата правда изменя.

СКЪП ДАР ЗА КООПЕРАТИВНИТЕ ТРУЖЕНИЦИ

Близко до центъра на старопре-
столия Търновград на улица
„Васил Левски“ извисява снага
новата търговско-административ-
на сграда на Окръжния коопе-
ративен съюз. Издигнала гордо
мошните рамене на своите 11 бе-
локаменни етажета, тя допълва и
обогатява архитектурния ансам-

бъл на града. С нейното съзидане
дане се прави смела стъпка в
общото градоустройствено реше-
ние на ул. „Васил Левски“ и
бъдещия културен център пред
новия театър. Сградата е дело
на Районната проектантска орга-
низация във Велико Търново и
строителния колектив при ОКС.

В два от етажите на новата
кооперативна сграда са обзаве-
дени търговски магазини, кафе-
сладкарница, първокласен ресто-
рант със 180 места. А в много-
бройните просторни и слънчеви
помещения се създават отлични
условия за труд на ръководните
работници и специалистите в
ОКС. Доминирах със своя вну-
шителен силует, със своята кра-
сота и комфортност, новият дом
на Окръжния кооперативен съ-
юз говори за нарасналата икономическа мощ на обединените 32
трудова кооперативни земеделски
стопанства и 49 селски и град-
ски потребителни кооперации във
Великотърновски окръг.

Кооперативните труженици
благодарят искрено за самоот-
вержения труд на проектантите,
строители и монтажници, издигна-
ли с пената на много усилия и
непокойни дни този величествен
архитектурен паметник. Заслужа-
но гърдите на 14 души от тях
закичиха със златни, сребърни
и бронзови ордени на труда.

Днес след обед ще стане офици-
алното откриване на сградата.

Нека ни бъде честен новият
дом, труженици на кооператив-
ния строй!

Илия МАНЕВ

Братски поздравления

По случай 52-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция първият секретар на Окръжния комитет на Партията Йордан КОСТОВ и председателят на изпълкома на Окръжния народен съвет Димитър ТУЖАРОВ са изпратили поздравителна телеграма до първия секретар на Областния комитет на КПУ в Полтава Александър МУЖИЦКИЙ и председател на изпълкома на Областния съвет на депутатите в трудащите се Войско КАРПОВИЧ. Да крепят поздравят най-искрено и сърдечно всички трудещи се от Полтавска област с големия празник.

В телеграмата се подчертава, че победоносното знаме, развято от Великия октомври, 52 години като факел озарява пътя към светлото комунистическо бъдеще, вдъхновява трудещите се от нашия окръг за още по-големи успехи в строителството на социализма. Единни и силноот около Централния комитет на БКП, трудещите се от окръга високо ценят и безрезервно подкрепят огромните усилия на КПСС и Съветското правителство за осъществяване решенията на Московското съвещание на комунистическите и работническите партии за укрепване единството на международното комунистическо и работническо движение, на световния антимпериалистически фронт в борбата срещу империализма.

Изтъква се, че братското сътрудничество между Великотърновски окръг и Полтавска област все повече укрепва и се разширява.

Телеграмата завършва с думите: „В дните на 52-годишнината от Великия октомври ви пожелаваме, скъпи братя, още по-големи успехи в изграждането на комунизма, в борбата за мир и дружба между народите. Да живее Великият октомври! Да живее КПСС! Да крепне навек животворната българо-съветска дружба!“

В навечерието на въстанието

На 7 октомври Илич се промъкна от Виборг в Питер. Беше решено да се спазва пълна конспирация: да не се казват адресите, където той ще се крие, да не се казват новите на Централния комитет. Посетихме го във Виборг, на тъглата на Лесной проспект в квартирата на Маргарита Василевна Фофанова, където живееше предимно раб-отници. Квартирата беше много удобна, понеже през лятото там нямаше никого — дори домашна прислужница, а самата Маргарита Василевна беше запалена болше-вичка, която тичаше на всич-ки поръчения на Ленин. След три дни, на 10 октомври, Илич взе участие в заседание то на ЦК, което се състоя в квартирата на Суханова, където беше приета резолюция за въоръжено въстание.

На 15 октомври се състоя заседание на Петроградския организационен комитет. Само този факт е достатъчно по-казателен. Имаше делегати от районите (от Виборгски — 8 души). Помня, за въоръжено въстание се изказа Дзержин-ски, а против — Чудновский. Чудновский беше ранен на фронта. Ръката му беше пре-връзана. С външните той до-казваше, че ние ще претър-пим неминуемо поражение, че не трябва да се бърза. „Ня-ма нищо по-лесно от това да се умре за революцията, но ние ще навредим на нейното дело, ако се останем да ни разстрелят“. Чудновский дей-ствително умря за делото на революцията, загивайки по-време на Гражданската вой-на. Той не беше фразьор, но неговата гледна точка беше напълно грешна. Аз не пом-ня други изказвания. При гла-суването по-голямата част бяха за незабавно въстание, целият Виборгски район гла-сува „за“.

На другия ден, 16 октом-ври, се състоя разширено за-седание на ЦК, в което освен членовете на ЦК взеха участ-ие и членове на Изпълкома на Петроградския комитет, на военната организация, на Петроградския съвет на проф-съюзите, на фабрично-завод-ските комитети, на железни-ците и на Петроградския окръжен комитет. Тук се об-съждаха две линии: на бол-шевиството — тези, които бя-ха за незабавно въстание и на меншивиството — които бя-ха против въстанието. Резо-люцията на Ленин събра гра-мадно болшинство — 19 гла-са, 2 против и 4 се въздър-жаха. Въпросът беше решен. На закрито заседание на ЦК беше избран Военно-револю-ционен център.

До Илич имаха достъп мал-ко хора: ходех аз, Мария Иличична, а понякога и други-рат Рахя. Веднаж помня та-кава сцена. Илич беше изпра-тил някъде Фофанова по ра-бота; бяхме се условили, той на никого да не отваря врата и да не се обажда при звъ-нене. Аз почуках с уговорен-ния сигнал. Фофанова имаше братовчед, който учеше ня-къде военно учебно заведе-ние. Връщам се вечерта, гле-дам — стои този момък на-срещата на Маргарита. „Знае-те ли, в квартирата на Маргар-ита се е вмъкнал някой. „Как-се е вмъкнал?“ — „Ами, ид-вам, звъня... отговори ми ня-какъв мъжки глас, после звъ-них, звъних — никой не се-обад“. Аз послъгах нещо мо-мъка, уверих го, че Маргар-ита е днес на събрание, че та-ка му се е сторило и се успо-коих едва когато той седна

в трамвая и си замина. Вър-нах се после, почуках с ус-ловния сигнал и когато Илич отвори вратата, започна да му се казва: „Нали момъкът би могъл да извика хора?“... — „Аз помислих, че е спеш-но...“ „Аз също ходех през цялото това време по поръ-чения на Илич. На 24 октом-ври той написа за ЦК писмо за необходимостта да се вземе властта още днес. Изпрати Маргарита с това писмо, но не дочака връщането й. сло-жи си перуката и тръгна за Смолни; не трябваше да се губи нито минута.

Виборгски район се готве-ше за въстание. В помеще-нието на Виборгската управа седяха 50 работници. Една лекарка цялата нощ ги уче-ше да правят превръзки, в помещението на районния ко-митет ставаше въоръжаване-то на работниците, една след друга идваха групи в коми-тета и получаваша оръжие. Но във Виборгски район ня-маше кого да смазва; аресту-ваха само няколко полковник-и и няколко юнкери, дошли да пият чай в работническия клуб. През нощта ние с Же-ня Егорова ходихме с камши-он в Смолни да разберем как вървят работите.

Сутринта на 25 октомври (7 ноември) 1917 година. Вре-менното правителство беше смъкнато. Държавната власт премина в ръцете на Военно-революционния комитет — ор-ган на Петроградския съвет, който стоеше начело на пе-троградския пролетариат и гарнизон. В същия ден на Втория всерусийски конгрес-на съветите на работнически-те и войнишките депутати бе-ше образувано работническо-селско правителство, създа-ден бе Съвет на народните комисари, за председател на който беше назначен Ленин.

Из спомените на
Надежда КРУПСКАЯ

За братята

Аз никога няма да забравя как бедните даваха последните си грошове и изгрибиха от хам-бара си последната крина жите-ля за братчиците. Целият българ-ски народ участвуваше в тази акция.

В Клифарево Партията изера-ди акционен комитет, който от-свои страна събра около 3 коми-сии — 4 за селата и една за махо-лите Малцевици, Върлинка (Го-леми) и Навоци. Общо петте комитети събраха около 3 тона-жито и 7—8 хиляди лева. Ак-цията за подпомагане на трудо-ците се не спря. Пар-тийната организация реши да-отгледа 4 деца от пострадалите области и задължи всеки свой-член да внесе за тази цел сума-в размер 2 долара. Всички с-много малко изключение напра-виха това. Решихме децата да-се разпределят: по едно дете да-отгледа другарите Трифон Сава-лиев, Георги Саралиев, Трифон-Качауров и последното — че-твърто дете да бъде отгледа-но от партийната организация в-Клифарево. Тя щеше да му-бъде майчица.

В полза на четирите руски де-ца, които вече събрахме за свои,-проведохме 4 литературно-музи-кални вечеринки, от които съ-брахме 1000 лв. Издръжката на-тиех деца продължи до 9 юни-1923 г., когато за нас настъп-иха черни дни. Така ние изгъ-лихме своя човешки дълг към-братята руси.

Из спомените на Тодор Иванов
Гербушев от Клифарево

СТИХОВЕ ЗА ЛЕНИН

ВИШНЕВИТЕ ДРЪВЧЕТА

На 2 XI 1923 година работниците от Глуховския за-вод посетили в Горки Ленинские болния Ленин и-му донесли подарък 18 вишневи дръвчета, които би-ли засадени в парка.

Вишневи дръвчета засадили-руските работници за Ленин. В парка тих със вожда се простили-и поели в мъка потопени.

В ранна пролет младите фиданки-с била радост парка озарили. Илич мъртъв бил, но мисълта му-в пъкните си вишните попили.

И цъфтят днес вишневи дръвчета-край дома, във който той угасна-и от тях огромната планета-засявя, става по-прекрасна.

ГОРКИ ЛЕНИНСКИЕ

Тук е храм без кръст и без икони. Тук смъртта гиганта повали... Клен, бреза, ели са сплели клони-и по него още ги боли.

Светлите алеи все очакват-да го върнат пак из тях с... Белите брезе с листа пропават. Празен е и оня кабинет,

гдето Чехов гледа от портрета-траурния януарски ден, в който обедилята планета-чу вестта, че той е подал.

Над писмата мили се навеждам,-сплъсче гали белите брезе. „Ти пази го, бабушка Надежда... И ме греят думите — слънца.

Парка свети в есенна усмивка,-сплъсче гали белите брезе. Руско кътче. Място за почивка. Роня клена кървави съзвиз.

ЛЕНИНСКИ УРОЦИ

Влизах в много твои кабинети-и във много временни квартири. Не видях дивани и портрети-колкото и с поглед да ги дирех.

Маса, стол, легла обикновени, а-длъхът ми почва да замира-и пред мен с чело огромно Ленин-се изправя в скромната квартира.

И дори с бита си завежда-някъде написани завети. И след век безсмъртен си остава, като слънце векове да свети.

Христо МЕДИКАРОВ

Възторжен привет и пълна подкрепа

Българският социалистически-пролетариат посреща с възторг-и адмирация героическата-борба на руския пролетариат за-свобода, изпраща му своите най-горещи братски поздрав и по-желавя пълната победа на рево-люцията.

Из „Приветствие на БРСДП до-Работническия съвет в Петро-град“ (в „Работнически вестник“-бр. 278)

Руската революция има зна-чение не само местно; нейното-значение е международно; нейни-те вълни вече плискат далеч-зад границите на Русия. Днес на всички народи очите-са обърнати към руската револю-ция; от нея очакват мира; от-нея очаква своето спасение чо-вечеството днес.

Из „Първи май и руската-революция“ (в „Работнически вестник“)

В Русия победи работническа-та революция. Днес начело на

Русия стои едно социалистичес-ко работническо правителство. Тая победа е един сигнал-към международния пролетариат за-решителна борба за събаряне-на капиталистическите правите-ства и завладяването на полити-ческата власт.

Из резолюцията на митинга-на софийските работници от 2-декември 1917 г. в защита на Ве-ликата октомврийска социали-стическа революция и мира

Сбъднаха се нашите предска-зания, че войната ще завърши-със социалната революция! Да-избухна великата социална ре-волюция в Русия. Войната се-свърши с началото на великата-болшевишка революция, която-жертвено върви към комуниз-ма.

Реч при откриването на XXII-конгрес на БРСДП (I конгрес-на БКП)

Работнически вестник, бр. 265 от 26. V. 1919 г.

„Работнически вестник“ в окопите (неизвестен художник)

ОТРАЖЕНИЕ НА ВЕЛИКИЯ ОКТОМВРИ ВЪВ ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ ОКРЪГ

Февруарската буржоазно-демо-кратична революция и особено-Великата октомврийска социали-стическа революция дадоха дъл-боко отражение сред трудещите-се от Великотърновски окръг. Изтерзани от войната и глада, те напрегнато следяха борбите-на руските работници и селяни-и с възторг посрещаха тяхната-историческа победа.

За победата на Октомврийска-та революция и укрепването на-съветската власт дадоха своя-принос и много български от Ве-ликотърновски окръг. Още преди-революцията в Русия имаше-много градинари, работници и уча-стници от този край. През 1918 го-дина само в Олески район се-намираха около 15 000 градина-ри предимно от Великотърновско-и Горнооряховско. Много от тях-се включиха в революционните-борби на руските работници и селя-ни и участвуваха в Октом-врийската революция и защита-та на съветската власт. По раз-лични пътища, изпълнявали раз-лични поръчения, към списъка-на участниците в първата в све-та социалистическа революция-се вписаха Сотир Черкезов, от-Свишов, Димитър Чапкънов, Ма-рин Байчев, Митю Петков от С-Лясковец, Петър Петров от С-Пансий, Илия и Христо Мусе-ви — баща и син от Поликра-ше и др. В първа конна армия-на Будбони се сражаваха Алек-сандър Иванов от Върбовка, ка-то партизани загина в боевете-срещу белогвардейците Ною Ге-оргиев от Бреговица, Николай-Попов от Долна Оряховица бе-ше участник в бригадата на-прославения червеноармеец-полковник Кутowski, Марин Па-турков от Мездана — политко-мисар на червеноармеецки отря-д, сражавал се в Закавказието, Стефан Шарков от Клифарево — негелегал работник в Олески-край, загинал при изпълнение-на задача във водите на Черно-море. По същото време Павел-Грудков от Лясковец бе член-на Българската комунистическа-група в Олеска и участвувал ак-тивно в изграждането на интерна-ционалния полк, а заедно със-Стоян Иванов от Клифарево-през пролетта на 1919 г. с лодка-през Черно море пренася неге-гални материали за ЦК на БКП (т. с.).

Великата октомврийска револю-ция оказва огромно влияние за-засилване на революционното-движение в окръга. През 1917 г. и особено през 1918 год. рево-люционното брожение непрекъ-снато расте, предизвикано от-тежкото икономическо положение-в което се намираха трудо-ещите се. Тригодишната война-ги бе довела до крайно бед-ствено положение. Тя бе уни-щожила голяма част от жи-вния и недвижим ин-вентар, съставляващ основните-средства и оръдия за производ-ство. Така например в Търнов-ските села през годините на вой-ната едрият работен добитък (волове, коне, биволи) бе нама-лял от 81 528 глави през 1914 г. на 58 836 глави (по данни-из „Работнически вестник“). Все по-големи части плодород-ни земи оставаха необработени. През пролетта на 1918 година ок-ръгът беше застрашен от глад. Помощите за войнишките семей-ства бяха незначителни.

В резултат на всичко това, под влияние на Октомврийската-революция и дейността на пар-тията на тесните социалисти, в-окръга избухнаха на много ме-ста женски демонстрации и гла-ди бунтове. Изгладнелите, из-топчени и оловелени жени се стру-пваха на селските междани, бие-ха тревожно камбаните, надъ-р

ляха се срещу реквизиционните-комисии. На много места те из-дигаха лозунги за прекратяване-на войната и завръщане на-мъжете им, за завземане на-властта и наказване на винов-ниците за тежкото положение-на народа. Такива женски де-монстрации и бунтове избухнаха-през май 1918 г. в селата Ка-мен, Карабунар (Чапаево), Ке-сарово, Стражица, Сушица, Дра-ганово, Горски Долен Тръмбеш, Горски Горен Тръмбеш, Горски-Сеновец, Мария Луиза (Благое-во), в Самоводене, Балван, Ново-село, Мусина и др. Женски бун-т избухна и в гр. Лясковец.

Под влияние на Великата ок-томврийска революция премина-ха и първомайските демонстра-ции през 1918 г. в окръга.

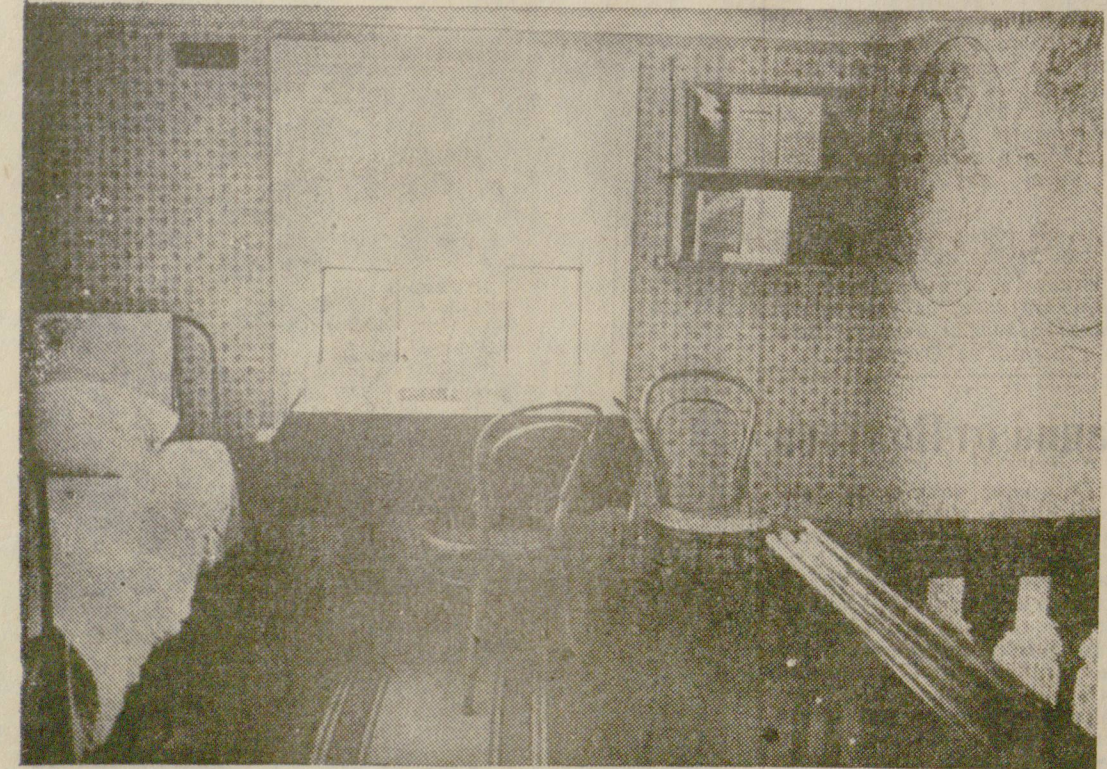
Революционният подем обхва-ня и войнишките на фронта. Ме-билизираните в армията от Ве-ликотърновски окръг служеха пре-димино в V пехотна дунавска ди-визия (18 пехотен етърски полк, 20 пехотен полк, 49,83 и др.). По време на войната редица-партийни групи, създадени в по-големите и будни села на окръ-га, като Клифарево и Стражица, поддържаха редовни връзки с-войнишките на фронта. Такава-връзка имаха и градските пар-тийни организации в Горна Оря-ховица и Велико Търново. През-1917—1918 г. избухнаха войни-шките бунтове в 18, 20, 83 и дру-ги пехотни полкове. Организато-ри на бунта в 18 пехотен етър-ски полк бяха старши подофице-р Петър Генчев от Шемшево, младши подофицер Стефан Ба-карджиев и Давид Ковачев от-Пчелище, Васил Нейков от Ки-лифарево, Иван Рашков, от Шем-шево, Васил Рачев от Велико-Търново и др. В 20 пехотен полк-организатори на външенното бя-ху редниците Никола Крепулки-и Георги Арнаудов от Стеврек и-Никола Кисков от гр. Елена. За-бележителна проява на револю-ционния подем бе бунтът в 83-пехотен полк. Тука идеше на-Октомврийската революция бяха-проникнали дълбоко сред вой-нишките маси. Само в една от-ротите на полка от 120 души-82 получаваша в „Работнически-вестник“. По инициативата на

офицера Нешо Русанов от Рада-ново беше изграден войнишки-комитет.

Конфликтът назряваше с все-ки изминат ден и на 21 юни 1918-г. се разрази в открит войниш-ки бунт. Вечерта на същата да-та около 280 войници от 3 пе-хотна дружина напуснаха пози-циите и се отправиха към Ко-жух планина. Заедно с тях се-вдигнаха и повече от 100 войни-ци от 1 рота на 5 пехотен ду-навски полк. Инициатори бяха-членовете на войнишките коми-тет Евстати Драганов, член на пар-тията на тесните социалисти в-Горна Оряховица, Христо Дунов-от Сухиндол и др. Командуване-то изпрати срещу разбунтувал-ите се 52 и 54 пехотни полкове-и 1 дружина от 83 пехотен полк, които ги обкръжиха. Цяла нощ-се води престрелка. На разсъ-ване голяма част успяха да из-лязат от обкръжението, а други-бяха заловени. Военно-полевите-съдилища пристъпиха към жесто-ка разправа с тези, които бяха-дръзнали да търсят правда и-искаха да се прекрати войната. На смърт бяха осъдени 9 войни-ка, а други на строг тълмичен-затвор. Въпреки жестоката при-суда, осъдените се държаха до-стойно. Преди разстрел да си-Марин Гатев извика „Вие ме уби-вате, но силата зад мен не ще-убие. Стреляйте, но не е дал-ек денят, в който и вие ще бъ-дете разстреляни“.

След войната революционното-брожение на трудещите се от-окръга се засили още повече. На-протестни събрания, митинги, де-монстрации те искаха хляб и-работа, амнистия на осъдените-участници във войнишките бун-тове и Войнишкото въстание, пре-махване на цензурата и военно-то положение, съдени на винов-ниците за националната катастро-фа, конфискуване на богатства-та, натрупани по време на вой-ната. В тази борба те имаха-верен кормчия — Партията на-тесните социалисти и прекрасния-пример на руския пролетариат.

Из сборника „Революцион-но-работническо движение във-Великотърновски и Габровски окръзи (1891—1968 г.)“

Вече от много години на третия-етаж на зданието на Правителство-то на СССР е открит музей, който-ста на място за поклонение на наро-дите. Всеки ден тука идват не са-мо трудещите се от СССР. Чуждестран-ни — съдят за свой дълг да по-сетят мястото, където е живял и-работил великият Ленин. В кабинета-на Ленин грижливо се-пазят коварците на работници-те — израз на огромната народна-любов и уважение към вожда на-Великия октомври.

Помощ за бореца се Съветска Русия

През 1921 г. младата съ-ветска държава след войната, интервенцията и гражданска-та война беше застрашена от-опустошителна суша. Повол-жението, най-плодородната част-с население над 23 милиона, беше застрашена от глад. Владимир Илич Ленин и съ-ветското правителство се-обърнаха за помощ към ме-ждународния пролетариат и-всички прогресивни хора. На-2 август 1921 г. Ленин се-обърна с призив към трудо-ещите се от всички страни-„Работници, от всички страни-помогнете!“

Вярна на интернационал-ните традиции и в израз на-дълбока признателност към-братята-освободители, нашата-партия широко организира-събирането на помощи за-застрашените от глад съветски-хора. ЦК на БКП още на 2-август изпрати специално ок-

ръжно до всички партийни-организации и групи. Трудещите се от нашия-край се отзоваха от сърце. СВИЦОВ — с подписка-трудещите се от града събра-ха 7237 лв., от продажба на-продукти 443 лв., учениците-от Търговската гимназия 330-лв. ...

ГОРНА ОРЯХОВИЦА — „В подкрепа на Съветска Ру-сия“ под такава подписка бя-ха събрани 1300 лв. Близки-те на загиналия Иван Коста-динов — делегат на III кон-грес на Коминтерна в негова-памет внасят 100 лева.

МИХАЛЦИ — събрани са-1200 кг храни.

ЗЛАТАРИЦА — при този-повик златарчани събра-600 кг жито, 200 кг боб, 50-кг царевича, 50 кг овес и-970 лева.

ГОРСКО НОВО СЕЛО —

макар и малко селото, яегови-те жители събраха 860 кг хра-ни и 2070 лева. Само мла-дежкото дружество „Карл-Либнехт“, от устроена по-този повод вечеринка, събра-и внася 1280 лева.

ДЖУЛИЮНИЦА — дадени-са за фонда 800 кг. храни. 600 лв. от продажба на про-дукти и 350 лева от подпис-ката, пусната по този повод.

ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ — в-помощ за предадени 180 кг-жито, 62 кг боб, 31 кг ече-мик, 18 кг царевича, 6 кг-лук и 566 лв.

ПАВЛИКЕНИ — Ст. Ко-пчев по случай раждането на-първото му дете внася 150-лева.

ДЪСКОТ — партийната ор-ганизация в селото органи-зира червен трудов ден и-сפעлените пари изпраща за-подпомагане на руските деца.

В един от новите райони на град Свердловск — Железопътен район, всяка година се строят повече от 30 хиляди квадратни метра жилища. Заедно с жилищните домове тук се изграждат и много битови и културни учреждения.

НА СНИМКАТА: десететажни домове, построени през тази година в Железопътния район.

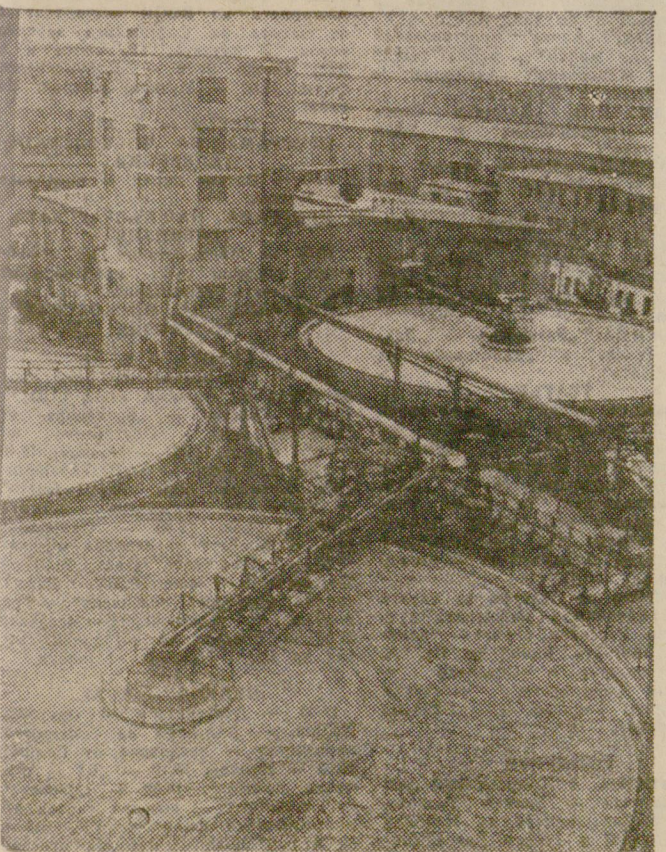

По полята на колхозите.

В ждановския завод „Азовсталь“ е реконструирана деменна пещ № 3.

НА СНИМКАТА: На централния път за управление на майсторът Анатолий Томилов (вляво) и работникът Евгений Михалченко.

Лвовска област.

Раздолският химически комбинат „50 години Октомври“ е най-големият производител на сярна в страната.

Кой ще каже кога победата е встъпила в правата си, победата на Октомври? Тази победа не настъпва, тя шествува безспирно, затъквайки червени знамена по всеки новоизграден кът. И ако знайните и безименните борци за правдата на Октомври заплащаха с кръвта си великото право да преминат огнената межда, свещеното право чрез смъртта си да осветят новото легобище на света, ние, съвременниците на второто полувековие на Октомври, плащаме днес тиго и незабележимо гордо си право на наследници на Революцията с безсънното на своята мисъл, с неуморимостта на уметелите си ръце — за да блясват след нас сияния, за да не остане неовладяна нито една височина, която не изменно трябва да изкачим, ако искаме да видим по-ясно не само напред, но и наоколо. Защото ако големите победи проправят пътя напред, нашите всекидневни малки победи укрепват тила на великата армия на комунизма в целия свят.

Кой ще посочи къде се кове големата победа? Червените петолъчници по стеновите комини надолу разпръсват сиянието на Октомври, но с не по-малка сила той блисти и в телевизионната антена на покрива на селската къща. Зная, че лека та кола на кооператора от Поликраище е чудесен символ на нашата победа на село, че снимката на селския дом с меката мебел е по-убедителен агитатор от диаграмите. Зная, че празничната селска трапеза е по-действен документ от интервюто с председателя на ТКЗС. Но все пак толкова бързо свик на окоито с такива красноречиви доказателства за социалистическите завоевания в българското село, че ние ги приемаме като нещо съвсем естествено, та когато видим живата картина на съпоставката между вчера и днес на юбилейната манифестация на поликраищени, когато преминават покрай трибуна каручките на бедняците или групите на гурбетчиите, всичко това ни се струва съвсем... А изминаха само 25 години откакто сиянието на Октомври запламта с нова сила в светлото утро на Септември!

Но картината на материалното благополучие, тъй типична за село като Поликраище, с неговото преуспяващо ТКЗС „Октомврийска победа“, не би била тъй завладяваща, не би подтиквала към нови хоризонти, радващи и примамващи, ако не се осмисляше чрез картината на духовния възход на селския човек. Защото тогава селани има и другаде. Но селани с такъв широк политически и общокултурен хоризонт, селани с чувство на таква високо лично достойнство на господари на полето, горди от съзнанието за своя неограничен дял в общонационалната победа на стопанския и културния фронт — такива селани няма и в най-напредналите европейски буржоазни държави! И това не е само национална черта на будния български дух. Културният облик на съвременния наш селянин се издига търпеливо и сигурно и в труда, и в почивката. И заслугата не е само на онези верни селски синове, които, преминали през техникуми и институти, овладели науката и опита на бащите, се върнаха в родното село, за да планират зеленчукови градини на десет хиляди декара площ, да строят високопродуктивни ферми. Заслугата е и на ония скромни труженици на просветата и културата, които учат селските деца, откриват художествени ателиета в селските културни домове, будят порива на таланта у младите, поставят пиеси в театъра на селото, които издържат десетки представления. Заслугата е и на онези, които сричат синовете между селската и градската култура, присаждат красотата там, където някога немощта пречееше на селянина да удовлетвори естествената си потребност за красота. Октомврийската победа е велика победа на благосъстоянието и духовния подем!

Още с пристигането си в Поликраище, това китно село, се легитимира като ново социалистическо село. И не само с новите обществени стради. В художественото ателие местният скулптор привършва проектите на два паметника — на Владимир Илич Ленин и на народния партизанин от Поликраище Димитър Трифонов Генков (Симо). Какъв символ на единството между Октомврийската победа и победата на Септември!

И колко още символи на материалния и културния възход на българското село изправиха ръст пред погледа ми само за няколко часа! За наситен молковник, сега за-

местник-секретар на общинския партиен комитет, постава в местния театър своята пиеса „Непокойна младост“. И това не е някакво второстепенно изкуство, а достоен плод на десетилетен труд. Пиесата пресъздава живо и художествено убедително картината на борбата на РМС в училище. Похвални оценки получават авторът и актьорите на страниците на централния печат. Пиесата „Снаха“ от Георги Караславов, в поста новка на местния театър, жъне успехи не само на територията на окръга, но и в съседните окръзи. Кога по-рано в България офицери са ставали възторжени културни дейци на село, а казари са се превърнали в университетски! Мечтал ли е радиолобите лят Димитър Генков, че 25 години след неговата гибел в родното Поликраище ще има 18 запалени радиолубители, които с мощния УКВ предавател ще поддържат връзки с целия свят, ще печелят на национални награди? За него, за флейтиста-партизанин ми напомняха успехите на духовния оркестър. А когато пристъпувах на заседанието на специалните от Поликраище и Ресен, които планираха работата в една от най-големите зеленчукови градини в окръга, когато слушах кратките делови изказвания на тези истински командири на полетата, от които лъхаше така уверено в още по-светлото утро на родното се-

ло, подвигът на знайни и не знайни бойци на Октомври, саможертвата на Симо и другарите му, епопеята край Балван и на Тасладжа, безбройните подвизи на истинските наследници на Октомври се изпълваха с оня велик и реален смисъл, който разпалва в гърдите светла вяра, кара те да усещаш с всяка тръпка на същето си великото щастие, че живееш в дните, когато Октомврийската победа блисти тъй ярко в очите на българския селянин, премианал през трудности и съмнения и достигнал оня връх, от който се виждат не само стометровите комини с рублинените петолъчници, не само те левизионните антени върху покривите на новите селски къщи, не само леките коли в селските дворове, не само краевите културни домове в селските площи, не само им познатите паметници в селските паркове и градини, а и онези светлини по нашия път напред и нагоре към върховете, за достигането на които днес не жалим ум и мишици. И този висок връх за мен бе и Поликраище с чудното име на неговото стопанство — „Октомврийска победа“. Победата, която днес буди в сърцето толкова радост и гордост. Победата, която разпалва днес толкова мечти и вдъхва твърда вяра в тяхното чудесно осъществяване в близкото и по-далечното бъдеще!

Михаил МИХАЙЛОВ

При източниците на братството

Колегите му го наричат „Укротителя на грифони“. Газопроводниците смятат това „звание“ почетно за инженер Степан Саламаха. Степан го получи преди единадесет години, когато потушаваше страховтен по размер газав пожар — „грифон“, избухнал на неговия участък.

Сега 40-годишният инженер Саламаха ръководи Ивано-Франковското управление на газопроводите. Тези, по които тече прикарпатският природен газ за братска Чехословакия (за химическия комбинат в Шала, Братислава, Бърно, Прага) и за Австрия.

Към средата на януари миналата година премина за „яносов“ първият милиард кубически метра газ. Към края на тази година ще бъде прехвърлен в СССР първият милиард кубически метра газ. Но Чехословакия и Австрия не са единствените потребители на прикарпатския газ. През по-рано прекарани газопроводи той тече към Прибалтика, Белорусия, Молдавия, Москва, Ленинград и в 24 области на Украйна.

Работата на газопроводниците е голяма. Сега тя ще се улочи, но „Укротителят“ на грифони е спокоен: „Ще се справим — заявява той — нашите хора са сърдечни“.

И наистина, всички служби на подземната магистрала работят съгласувано и точно. Техниката е безупречна. Консуматорите не правят reclamaции. Хората работят задружно. Степан Саламаха неведнъж се е срещал с колегите си от Братислава, с началника на диспечерското управление на газопровода Вацлав Майл и всеки път към него се отправят благодарствени думи за плодотворното сътрудничество.

В таква състояние се намира работата сега. А в бъдеще? Проектираната мощност на газопровода, ако е необходимо, може да бъде достигната още през тази година. В Долина, малко прикарпатско градче, където се

намира основните съоръжения на магистралата, сега завършва монтажът на нови газоизмервателни инсталации. Тук е поставен агрегатът КНТК (контактна нискотемпературна кондензация). Това е нова дума в газопроводната техника. Конструкцията на агрегата е разработана от Киевския институт „Гипрогаз“.

...На връщане от Ивано-Франковск в Лвов, се спрях в Долина, за която с таква увлечение ми разказа Саламаха. Именно тук, както обясни той, се намират източниците на нефтената река, наречена „Братство“. Тук се намира шабът на газопровода — диспечерската служба. В диспечерската служба се срещнах с Михаил Окарански. Днес той е дежурен, затова с Михаил не можахме да разговаряме обстойно. Само в кратките прекъсвания между телефонните разговори (за 12 часовата смяна те достигат до 500) дежурният можеше да отговаря на моите въпроси.

Тук, в Долина, се събира информацията за работата на всички газопроводи от района. Всеки два часа от участниците, в това число и от чехословакия, постъпват сведения за режима на налягането в тръбите, количеството гориво, „самочувствието“ на техническите устройства и т. н. Извършва се първоначалното прочистване и измерване на газа, който постъпва в газопровода.

През прозорците на диспечерската служба се виждат ниски корпуси с причудливи фини колички по покривите. Това са агрегатите за вторичното прочистване на газа. Между тях са КНТК. При апаратите няма нищо. Автоматите са пълновластни господари. Операторът само следи уредите, които осигуряват запалването режим за дейността на газопровода, непрекъснато подаване на синьото гориво.

Подземната магистрала „Братство“ действа непрекъснато.

В. ПОПОВ

Цифри и факти за възхода на великата страна

КОМУНИСТИЧЕСКАТА ПАРТИЯ НА СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ — могъща организационна и вдъхновяваща сила на съветския народ — наброява почти 14 милиона комунисти. През октомври 1917 година партията обединяваше в своите редове 350 хиляди души.

ПРОМИШЛЕНОТО ПРОИЗВОДСТВО на страната в началото на 1968 година нарасна в сравнение с 1913 година 73 пъти.

СЪВЕТСКИЯТ СЪЮЗ сега изработва почти една пета от световната промишлена продукция, докато през 1913 година делът на царска Русия бе всичко 4 процента.

НАЦИОНАЛНИЯТ ДОХОД е синтезиращият показател на развитието икономиката на страната. През 1968 г. националният доход на СССР нарасна със 7,2 на сто, на САЩ — 3,8 на сто, на Англия — 3,2 на сто, на Италия — 4,4 на сто и на Франция — 2 на сто.

ЗА ИЗМИНАЛИТЕ ТРИ ГОДИНИ от петилетката обемът на промишленото производство на страната нарасна с 29 процента, при предвиждано се увеличаване съгласно

Директивите на петилетния план 26—27 процента.

ЕДИН ОТ ГЛАВНИТЕ УЧАСТЪЦИ на историческото съревнование между капитализма и социализма се явява широкото разгръщане на научно-техническата революция. Страната на Ленин първа постави ядрената енергия в служба на мирни цели, първа отиде в Космоса.

В СРАВНЕНИЕ с 1913 година селското стопанско производство се увеличи три пъти, а производителността на труда в совхозите и колхозите сега превъзхожда производителността на труда в селското стопанство на царска Русия повече от пет пъти.

РЕАЛНИТЕ ДОХОДИ на глава от населението в Съветския съюз през 1968 година се увеличили с 6,1 на сто, а за 1966 — 1968 година — с 20 на сто. Средномесечната заплата на работниците и служителите достигна 112,50 рубли, като нарасна за годината със 7,5 на сто.

ВСЕКИ ДЕН около осем хиляди семейства в Съветския съюз получават нови квартири или подобряват своите жилищни условия.

Спомените на близките и другарите на Ленин ни откриват голямата му любов към музиката. Гимназистът Володя Ульянов с жар пее нелегални революционни песни и за душевни волжски напевни. В Казан студентът Ульянов, купуващо завърнал се от заточение, страстно желае да отиде на концерт, да чуе опера. В Сибир Илич пръв подема в другарски кръг ободряваща, боева песен. В Лондон с вълнение слуша „Патетичната симфония“ на Чайковский. Музиката е свързана с целия живот на Ленин, помага му в борбата, предоставя му минути на възвръщана наслада.

Рисувайки образа на Ленин, неговият приятел и съратник П. Лепешински разказва: „Владимир Илич не само не е лишен от чувство за изящното, не само не прилича на сух, безчувствен, неспособен за естетически емоции човек, но има удивително нежна душа. Той много обичаше песнето и музиката“.

Музиката влязла в живота на Ленин от най-ранното му детство, когато той слушал майка си Мария Александровна — прекрасен, одухотворен музикант, да свири на рояла и да пее. Тя се стремела да създаде у децата любов към музиката, помагала им да я разбират. Тази музикална атмосфера била толкова приятна, че като пораснали децата понякога дори четели и подготвяли уроците си, когато Мария Александровна свирела на рояла и пеела.

За цял живот се запечатала в душата на Ленин забележителните песни, свързани с живота на трудовия народ, които той чул в своето детство. Те завинаги останали за него огледало на народния живот.

В детството си Володя Ульянов чул за пръв път и революционни песни. Слушал ги от баща си през време на далечните разходки в гората или из полето. Там Иля Николаевич можел спокойно да пее заветните песни на своята младост. „Ние неволно чувствахме — разказва Ана Иличична Ульянова — че баща ни пее тези песни не така, както другите, че в тях той влага цялата си душа“.

В края на XIX и началото на XX век, когато се разгръщала кипящата революционна дейност на Ленин, наред с пролетарското движение в Русия започнала да се развива и работническата революционна песен. Появили се боевите пролетарски химни „Варшавянка“, „Смело другари, в борбата!“, „Червено знаме“. Руските работници почнали да пеят „Интернационал“.

Ленин високо ценял работническата революционна песен. Вече зрял борец, професионален революционер, създател и вожд на марксистката партия, той запазил своята любов към пролетарските боеви песни през дългите години на нелегална революционна работа на заточение и емиграция. В 1897 г. Илич бил заточен за три години в Сибир. В затънати сибирски край той особено обикнал песента, която повишава духа, спомага колектива.

Любовта си към революционната песен Ленин запазил и в трудните години на емиграция. На Владимир Илич се харесвала сибирските песни „Ревела буря“, „Славное море, священный

Байкал“, и песента за Степан Разин „Есть на Волге утес“. Обичал да пее и да слуша революционните песни „Интернационал“, „Варшавянка“, „Марселеза“.

От революционните чуждестранни песни Ленин обичал най-много „Интернационал“. След победата на Великата октомврийска социалистическа революция „Интернационалът“ бил обявен за национален химн на младата съветска република. Ленин, който знаел и обичал „Интернационалът“ от малки, високо ценял неговата мобилизираща сила.

В 1913 г. била напечатана статията „Евгений Потие“ (по случай 25 години от смъртта на автора на „Интернационалът“), написана от Владимир Илич. С прости и топли думи той рисува образа на поета-комунар, разказва за неговия живот, революционна борба и творчество. Ленин изтъква значението на „Интернационалът“ като песен, която пропагандира идеите на социализма и обединява работниците от цял свят.

„В която страна да попаднеш съзнателният работник, пише Ленин, — където и да го захвърли съдбата, колкото и чужд да се чувства той без език, без познати, далеч от родината, той може да си намери другари и приятели по познатата мелодия на „Интернационалът“. И Ленин завършва статията си с възхвални думи, прославящи песните на революцията: „Потие умрял в мизерия. Но той останал след себе си наистина нерукотворен паметник. Той беше един от най-великите пропагандатори чрез песента“.

Музикалните интереси на Ленин били много широки. Той обичал песента, но далеч не се ограничавал с нея. С наслада слушал класическа музика, като проявявал голямо и тънко разбиране. По думите на неговите близки „заради музиката, за да може в течение на един час да послуша добър музикант, той оставяше понякога дори работата си и ние използвахме това, за да го накараме да си почине поне малко“.

През 1913 г. в Швейцария руският „большевик“ Кедров взел участие в студентски концерт. Владимир Илич възхвалил неговото изпълнение и обещал да се отбие някой път при него „да послуша музика“. Кедров взел думите за обикновена безлюдност, но Ленин действително отишъл и Кедров му свирел цяла вечер. Владимир Илич слушал с голямо удоволствие прелюдията на Шопен, „Горски пар“ и „Убежище“ от Шуберт-Лист.

През последните години от своя живот Владимир Илич рядко успяваше да се наслади на изкуството — пише първият народен комисар на просветата Луначарски — Владимир Илич много обичаше музиката. Известно време в своята квартира се устройвала хубави концерти. Понякога пееше Шалалин, свиреха Романовски, квартет Страдивариус и други.

Но дори в тези трудни години музиката на Бетовен имала за Илич огромна притегателна сила. Знаейки това, народният комисар по продоволствието Цюруп успял да склони Ленин да присъства в дома му на музикална вечер, на която известният пианист Романовски изпълнил „Апационата“. Ленин слушал и бил видимо развълнуван.

Слушайки „Апационата“ в квартирата на Пешкова, покръстен от тази музика Вл. Илич казал на Максим Горки: „Не познавам нищо по-хубаво от „Апационата“, готов съм да я слушам всеки ден. Изумителна, нечовешка музика! Аз винаги с гордост, може би навина, си мисля: какви чудеса могат да творят хората!“

Това интимно признание, което по-късно Горки предава в очерка „В. И. Ленин“, не може да се чуе спокойно. Всеки, който е чел творбата на Горки, завинаги ще свърже пламнената музика на Бетовен с образа на най-големия гений на човечеството Ленин — човек с удивителен усет към изкуството. Епизодът, разказан от Горки, е послужил като сюжет за творби на съветски художници. Особено изразителна е картината на Н. Жуков „Апационата“.

Такъв е бил Ленин. Него го трогвала простата песен, той от душа се смеел, като слушал асесел, разкъх куплет и дълбоко се прониквал от великите произведения на изкуството.

Вера КОВАЧЕВА

Григор Спиридонов

В слънчева Грузия

През 1968 година Комитетът за изкуство и култура и Съюзът на българските художници проведоха конкурс за специализация на млади български художници в чужбина.

За графика конкурсът бе спечелен от художника Григор Спиридонов от групата на великотърновските художници. Специализацията му се осъществи в СССР, откъдето той се завърна наскоро. Богатите колекции на музеите в Москва, Ленинград, Тбилиси, Рига, Талин, Вилнюс и др. и активният творчески живот в СССР несъмнено са оказали своето благоприятно въздействие върху развитието на художника.

Грузия със своите природни красоти, с богатата си древна култура, с живота на кавказките планини, с възрождените древни културни и битови традиции е вдъхновила художника да направи много рисунки и композиции, някои от които редакцията поднася на вниманието на читателя.

ГОВОРЯТ ТВОРЦИТЕ НА ФИЛМА „ОСМИЯТ“

Славната въоръжена борба на българския народ против иракосиите и фашизма е бляватна тема за много наши кинематографисти. Затова напълно обясним е техният интерес към епичната борба на някогашните народни партизани и нейното художествено превъплъщение в десетки кинотворби, пресъздали (къде сполучливо, къде посредствено) епичността на борбата и романтичния патос на онова славно време. Една от съществителните сполуки в тази област е новият български филм „Осмият“, който на последния фестивал във Варна бе удостоен с най-голямата награда — „Златната роза“.

Само преди няколко дни във Велико Търново се състоя премиерата на отменения филм. На въздушната сцена присъстваха и неколкократно от създателя на филма — легендарният партизански командир, герой на социалистическия труд генерал-майор Стою Неделчев — Чочоолу, чийто подвиг филмът пресъздава, а така също режисьорът на кинотворбата Зако Хеския и актьорите Георги Георгиев и Никола Анастасов. Преди да започне тържественият киноечер, се срещнах и разговарях с четиримата скъпи гости, които бяха любезни и с готовност споделиха с читателите на „Борба“ следното:

ЗАКО ХЕСКИЯ — режисьор на филма „Старахем се да поднесем една въздушна творба, която правим да бъде разбрана от зрителите. И от младежите — преди всичко! На това много държаме. Целта ни беше въздействието на филма върху подрастващото поколение да бъде спонтанно, младежта да повярва в правотата на борбата, да започне да мисли, своя, бих казвал, да намери своята младежка героиня, да почувства героичността на героите. Пак повторим: целта ни бе да покажем смисъла на героичната борба.

Това е моят трети филм — след „Горещо плазие“ и „Началото на една ваканция“. Горят от желание обаче в близко време да създам и филм за Велико Търново.

Вашето отношение към града? — Вече споменах — искам да снимам филм за този неадаптиран град. Друго... много съм щастлив, че представителният футболен отбор

на града е вече член на сляната българска футболна група... Във Велико Търново се чувствам отлично...

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ — ГЕЦ (заслужил артист, изпълняващ ролята на „Осмият“): „Осмият“ за мен фактически е „Двадесет и седмият“... Става дума, че вече съм участвал в 26 филма, като „Осмият“ бе моята двадесет и седма изва на екрана.

С радост и истинско удоволствие приех главната роля във филма, тъй като основната мисъл на сценария и концепцията на режисьора е такава, че ми допадна изключително много. Главната роля в „Осмият“ ми допадна и поради своята темпераментност и ритъм. Тя е „декансово“ разгръщане на повините и силната явря в победата. Това особено ми хареса и ми импонира. В тази съвременна душевност на моя герой като че усещам душевността на нашия, на настоящия съвременен герой.

— Няколко думи за Велико Търново?

Това е градът, който чувствам най-близко до сърцето си. С право го смятам за мой втори роден град. Тук се чувствам както у дома си. Приятно и радостно ми е да слушаме нашия език, с който съм израсъл и който винаги, през целия ми живот, вървя с мен. Тук като че всички хора са мои роднини...

НИКОЛА АНАСТАСОВ — актьор: „Участвах във филма в десетина филма, но... това е моят първи филм, ако мога така да се изразя. В споменатите филми бих никак по-друг. Тук съм в моето „Аз“. Задачата ми бе много благородна, защото моят герой в „Осмият“ минава през много перипетии — това да бъде заедно с голяма творческа изва. Заедно с режисьора търсехме образа ми да има комедийно оттенък, защото с всички слабости той все пак е подожителен герой. Моят

ки човек може (и трябва!) да бъде герой. Важното е, че той е човек... дори със своите слабости. Този герой бе нужен за филма, за да го развием.

— Две думи за Велико Търново... — Ако кажа, че градът е красив, ще кажа стара, позната истина... Този град аз свързвам с професионалната си дейност — пре много се радвам, че във Велико Търново ще се състои тържественото представяне на „Осмият“. Защо? Велико Търново е градът с една от най-културните публичности, що става дума за смеха. Убеден съм, че филмът ще бъде добре приет. И в друго съм убеден: че великотърновски са моя публика. Искам да добавя, че един от най-хубавите години съм прекарал в града на Янтра, когато бях войник.

СТОЮ НЕДЕЛЧЕВ — ЧОЧООЛУ:

„Казват, че по рождение съм революционер. Не отричам това. Зная, че революционерите творят самите революции — в нашето освобождение от фашизма имам скромно дял. Но... позволете и на революционерите да разбират от филми. А филмът като „Осмият“ е гордост за българската кинематография, за българското социалистическо изкуство, въобще. Хареса ми филмът — определено казвам. Искам ми се обаче да има още някое и друго съражение. Бой, жесток бой, беше някога, на живот и смърт! Затова ми се искаше да бъде показан още много бой...“

Филмът е имал мен за главен герой. Съгласен съм с постановката, отлично играе моята роля Георги Георгиев. Но да не забравяме: във филма не е показан целият мой „партизанлък“. Та това не е документиран филм за Чочоолу — моите изживявания аз написах в книгата си „Боят настана“.

Николай КОТОВ

„Тебе славим, древна и млада Родино!“

На 10 ноември (понеделник) в столицата ще се състои представителният концерт на най-добрите художествени самодейни колективи от окръга. Тази внушителна културна изва ще бъде предавана по Българската телевизия.

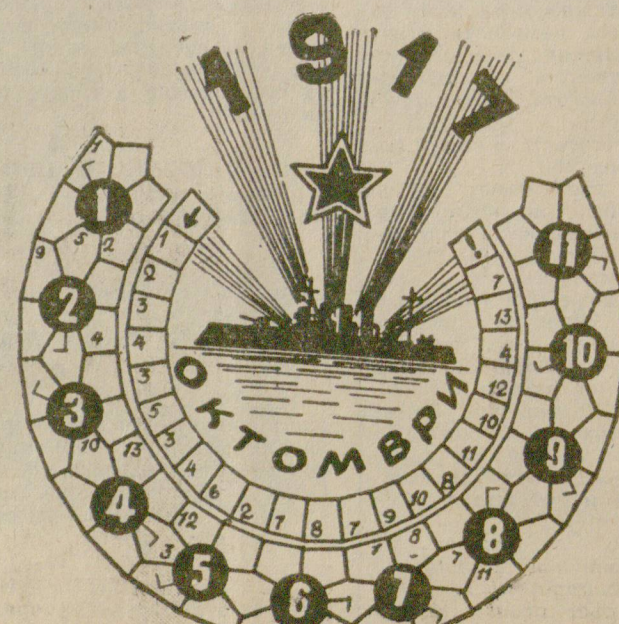
Представителният концерт на Великотърновски окръг, с мото „Тебе славим, древна и млада Родино!“, самодейците посвещава на славната 25-годишнина от началото на социалистическата революция в България. В него ще участвуват над 800 самодейци.

Мозайка

1. Около цифрите впишете шестбуквени думи по посока на часовниковата стрелка:
1. Знание в Ленинград, историко-революционен и архитектурен паметник; 2. Презимето на създателя на съветската държава; 3. Съветски живописец, роден през 1908 година; 4. Крайцер от руския балтийски флот, дал сигнал за шурма срещу Зимния дворец; 5. Един от водачите на левите есери; 6. Град в Съветския съюз (РСФСР), разположен край едноименния залив на Балтийско море; 7. Презимето на руски държавен деец, пълководец и дипломат (1238—1251); 8. Историческа област в древния Иран от първото хилядолетие пр. н. е.; 9. Съюзна република в състава на СССР, разположена край Балтийско море; 10. Английски философ и субективен идеалист от осемнадесети век; 11. Виден съветски военачалник и партиен деец, съратник на Ленин.

11. Всяка цифра от рамката означава определена буква от мозайката, отбелязана със същата цифра, едната цифри отговарят на еднакви букви. При правилно решението на мозайката, заместете цифрите от рамката със съответните букви и ще получите лозунг.

РЕЧНИК:
5. Камков — един от водачите на левите есери. (Справка: брошура „Октомврийски дни“ от Н. Крушарска, стр. 18, издание 1967 г.)
6. Балдуин Фландърски — английски философ от осемнадесети век. (Справка: биография на В. И. Ленин, стр. 120, издание 1952 година)
Съставил: Т. ТОДОРОВ

Спорт

ОКТОМВРИЙСКИ СПОРТНИ ДНИ

Градският комитет на Комсомола и дружество „Етър“ организират разнообразни състезания, посветени на Великия октомври. От няколко дни се „завъртаха“ и турнирите по баскетбол и волейбол на подрастващата смяна.

Първи стартираха баскетболистите. В интересен двубой рутинираните състави на училище „Д. Благоев“ надделяха по категоричен начин над съперниците си от училище „В. Пискова“. При пилоните резултатът на „големите“ (VII—VIII класове) е 35:11, а шестокласниците завършиха 29:10. При момчетата и в двесте срещи се получиха интересни резултати — 39:2, съответно — 11:2.

В турнира по волейбол за средношколци участвуват 9 отбора. В първата среща юношеският отбор на Втория гимназия се наложи с 2:1 гейма над шесторката на Радиотехникума.

Състезанията продължават.

„Б“ окръжни

футболни групи

Зона „Янтра“

(ГОРНООРЯХОВСКИ РАЙОН)

РЕЗУЛТАТИ:

Драганово — Добри дял 5:1, Сушица — Писарево 0:3, Стражица — Николаево 5:0 (служ.), Камен — Новоградче 5:1, Асеново — Стрелец 3:0, Върбица — Бреговица 3:0.

КЛАСИРАНЕ:

1. Писарево	25:10	16
2. ЗПР Стражица	30:12	15
3. Асеново	31:15	12
4. Върбица	27:21	12
5. Камен	26:25	10
6. Новоградче	23:18	9
7. Стрелец	19:17	9
8. Бреговица	14:20	9
9. Добри дял	20:29	7
10. Сушица	16:22	6
11. Драганово II	18:34	6
12. Николаево	28:36	5

Зона „Дунав“

КЛАСИРАНЕ ЗА ЕСЕНИИ

ПОЛУСЕЗОН

1. Драгомирово	19:7	12
2. Козловец	15:8	12
3. Страхилово	20:10	11
4. Обединение	21:11	10
5. Червена	12:10	9
6. Александрово	15:11	8
7. Павел	8:21	4
8. Раданово	6:22	4
9. Вързулица	8:24	2

Решението на Политбюро на ЦК

на БКП — основа за спортен подем

На решението на Политбюро на ЦК на БКП от 2 септември бе посветен разширеният пленум на физкультурно дружество „Хр. Ботев“ — с. Долна Оряховица. Той се превърна в творческа среща на партийния, комсомолския и физкультурния актив, на която за спортните успехи на общината докладва председателят на дружеството Хр. Григоров. За задачите в светлината на партийните решения се изказаха Г. Йорданов, П. Костадинов, Н. Прусов и др.

По основните насоки на физ-

културата и спорта в селските организации взе отношение председателят на Окръжния съвет на БСФС Иван Чупков. За необходимостта от разгръщане на спортно строителство и пътищата за осъществяването му говориха председателят на Общинския народен съвет Н. Смедлив.

Закривайки пленума, Пенка Величкова, секретар на Общинския партийен комитет, очерта най-близките мероприятия, които трябва да се реализират, за да се изпълни партийната повел. Иван ХАДЖИИВАНОВ

Добро представяне

на „Ботев“ — Дебелец

Мнозина бяха любителите на футболната игра във Великотърновски окръг, които приеха скептично участието на „Ботев“ (Дебелец) в републиканска група. Ходът на първенството обаче показва, че този млад колектив не е без възможности и съвсем заслужено се наместа в борбата за разпределение на члните места във временното класиране.

Играта, която показват младите ботевци, е бърза и резултатна и се доближава до равнището на първите отбори. Новите две точки, спечелени като гост в Търговище срещу един много обигран състав, са ново доказателство за възхода на футболните отбори на Дебелец.

Точно обратни констатации могат да се направят за обединения отбор на „Чавдар“ (с. Ореш). Очакванията, че той ще затвърди традициите на своя предшественик — „Дунавски студент“, не се оправдават и отборът бавно, но сигурно върви по пътя към аутсайдерските места.

Изненада дойде и от Полски Тръмбеш, където футболните на местния „Левски“ след голямата си победа над „Локомотива“ (Дряново) напуснаха собствените си терени, победени от едва крещашия отбор на „Бенковски“ (Бяла).

В този кръг убедителни като гости бяха и левскарите от Ясковец, които отново пълно се прилепиха към водача.

Хубави оценки могат да се дадат

и на червенознаменци, които играха равносрочно срещу едни от претендентите за първото място, но не можаха да устоят и загубиха минимално с гол отбелязан осем минути преди края.

Стефан КОНСТАНТИНОВ

Зона „Янтра“

РЕЗУЛТАТИ:

„Локомотив“ Др. — „Червено знаме“ 1:0, „Черномонец“ — „Локомотив“ Касп. 5:1, ДЗЗ — „Левски“ Ляска 0:4, „Левски“ Ом. — „Шаси“ 6:0, „Левски“ П. Тр. — „Бенковски“ 0:1, „Чавдар“ — „Автомобилист“ 0:1, „Септември“ — „Ботев“ 0:1, „Янтра“ — „Б. Спиров“ 5:1.

КЛАСИРАНЕ:

1. Черномонец	29:10	19
2. Левски Ляска	31:10	18
3. Локомотив Др.	26:8	17
4. Автомобилист	21:11	15
5. Ботев Деб.	20:20	14
6. Червено знаме	17:14	13
7. ДЗЗ	8:15	10
8. Бенковски	17:17	9
9. Септември	17:18	9
10. Чавдар	16:18	9
11. Левски Ом.	13:28	9
12. Янтра	14:16	8
13. Локомотив Касп.	15:20	8
14. Левски П. Тр.	13:16	7
15. Б. Спиров	7:23	6
16. Шаси	11:31	5

Справочник

КИНО

От понеделник, до неделя включително, кината в градовете на окръга ще прожектират:
ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Девети септември“, „Трембита“ и „Мъжки разговори“. „Исирал“, „Операция Бетраун“, „Трудов фронт“, „Кандидат за женитба“, „Бащата на войника“, професионално кино „Васил Мавриков“ — „Любовна среща“ и ктсметражните „Пътниците на Петия континент“ и „В лабораторията на живота“.

ГОРНА ОРЯХОВИЦА: „Напрежение“ — „Братя Карамазови“ (I и II серия) и „Мъжки разговор“, професионално кино „Харалампи Стоянов“ — гара Горна Оряховица — „Златен човек“, „Цар Иван Шишман“ и „Отмъщението на хайдутите“.

СВИЩЕВО: „Алеко Константинов“ — „Имам две майки и двама бащи“ и „Иван Макаров“, „Академия“ — „Алфа Ромео и Жулиа“.

ПАВЛИКЕНИ: „Димитър Стоянов“ — „Пронизване“ и „Едно аниб рухва“.

ЛЯСКОВЕЦ: „Христо Ботев“ — „Бариежа“ и „Познат кой ще дойде на вечеря“.

ЕЛЕНА: „Христо Ботев“ — „Майка Индия“ и „Бели вълни“.

ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ: „Коста Стоянов“ — „Четиридесет и първият“, „Галилео Галилей“ и „Смъртта на Джо Индианеца“.

СТРАЖИЦА: „Развитие“ — „Двама за Тексас“ и „Укротяване на опричниците“.

ТЕАТЪР

Великотърновският драматичен театър „Константин Кисимов“ ще представи в събота в окръжния град новата си постановка — историческата българска драма „Балдуин Фландърски“ от Радко Радков. В неделя във Велико Търново ще се състоят две представления на „Балдуин Фландърски“ — днешно и вечерно.

Програмата на театъра за идната седмица предвижда понеделник в с. Копричеш, Русенски окръг — комедията „Златната мина“ от Ст. Л. Костов; вторник в Севлиево — „Балдуин Фландърски“; четвъртък във Велико Търново — „Балдуин Фландърски“.

КОНЦЕРТИ

Във вторник, в Профсоюзния дом на културата — Велико Търново, ще се състои концерт на Николай Евров (пиано) и Георги Бадев (цигулка).

ФУТБОЛ

СЕВЕРНА „Б“ РЪГ: Волов — Академик МЗ, Бенковски — Раковски, Локомотив ГО — Чавдар, Чардафон-Орловец — Дунав Лом, Светкавица — Академик, Кърпача — Септември, Дебелец —

А. Кънчев — Добруджа, Лудогорец — Доростол, Локомотив Рс — ЖСК-Спартак.

ЗОНА „ЯНТРА“

Левски Ляска, Чавдар, Черномонец, ДЗЗ ГО, Бенковски, Локомотив Др., Локомотив Касп. — Червено знаме, Б. Спиров — Левски Ом. Ботев — Янтра, Шаси — Левски П. Тр., Локомотив Касп. — Септември.

ТЕЛЕВИЗИЯ

ЧЕТВЪРТЪК — 8. XI.
17:40 — Новини; 17:50 — По ливните места; 18:20 — Концерт от народна музика; 18:40 — Славна изгнанията и пълномощен посланик на Светската съюз в София Александър Пузанов; 19:00 — Тържествено събрание по случай 52-годишнината на ВОСР — предаване от залата на Софийската народна опера; В паузата: По света и у нас; Около 21:30 — Документален филм; 21:50 — Музика; Накрая: Новини.

ПЕТЪК — 7. XI.
ПРОГРАМА НА МОСКОВСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ
9:00 — Военен парад — предаване от Москва;

ПРОГРАМА НА БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ
10:00 — Манifestация на софийските трудеци — предаване от пл. „Девети септември“.

ПРОГРАМА НА МОСКОВСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ
СЪБОТА — 8. XI.

9:45 — Повторение на петти урок от курса по френски език; 10:00 — Военна клетва — предаване от Пловдив; 11:00 — Повторение на сериен филм; 18:30 — Новини; 18:40 — За малакмата — „Незабравими“ — отек за загиналия римски Иван Туйков; 19:00 — Панорама; 19:30 — Концерт от народна музика; 19:50 — Лека нощ, децата; 20:00 — По света и у нас; 20:20 — „Девет години българска телевизия“ — репортаж и телевизионна мозайка; 21:50 — Концерт на естрадния състав на ДНА; Накрая — Новини.

НЕДЕЛЯ — 9. XI.
13:00 — Интервю за световно първенство — предаване от Полша; 18:00 — Новини; 18:10 — „БГ — седмичен преглед“; 18:30 — „Червеният алянист“ — пореден епизод от многосериен филм на ГДР; 18:55 — Аглас, 19:30 — Забавна програма; 19:50 — Лека нощ, децата; 20:00 — По света и у нас; 20:20 — Спортен екран; 20:35 — Лейниски екран „Виборска страна“ — съветски игра лен филм; 22:00 — Културен живот; 22:20 — Новини